«دنیای‌اقتصاد» اثر دو جنگ بر روند تولید کشوری مسکن را بررسی می‌کند؛ ۵ فصل رشد منفی تیراژ

عصر زمستانی ساخت‌وساز

کدام مانع «مزاحمت بیشتری» برای سازنده‌ها ایجاد می‌کند؛ تورم یا مالیات؟

فرید قدیری
دنیای اقتصاد

ساخت‌وساز در کشور برای پنجمین فصل متوالی با رشد منفی در تیراژ واحدهای جدید روبه‌رو شد. آمار رسمی از روند صدور پروانه‌های ساختمانی در مناطق شهری از افت ۲۵درصدی تولید مسکن در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال قبل از آن حکایت دارد و در عین حال، وضعیت در بهار ۱۴۰۵ نیز کاهشی گزارش شده است.

طی ۵فصل منتهی به ابتدای تابستان امسال، تیراژ ساخت مسکن در کشور در هر فصل نسبت به فصل مشابه در سال قبل از آن به‌طور متوسط ۲۳درصد افت کرده است.

اگر «کف مورد نیاز عرضه جدید در بازار مسکن» را محاسبات جدید صورت گرفته در پیش‌نویس طرح جامع مسکن تا افق ۱۴۱۵ در نظر بگیریم، باید سالانه ۵۹۰هزار واحد مسکونی در کشور ساخته و به بازار مصرف عرضه شود.

با این حال، سال گذشته تعداد پروانه‌های ساختمانی صادرشده در شهرها برای عرضه ۳۹۲هزار واحد مسکونی جدید بوده است. بهار امسال نیز ساخت ۹۵هزار واحد در شهرها آغاز شد که هم ۱۳ درصد از بهار گذشته کمتر بوده و هم پایین‌تر از نیاز بازار برای تعادل نسبی است.

ترکش‌های ۲ جنگ به تولید مسکن

سال گذشته به اضافه بهار امسال را می‌توان «عصر زمستانی ساخت‌وساز» توصیف کرد از این بابت که هم تیراژ تولید رشدهای منفی پی‌درپی داشته و هم حجم سرمایه‌گذاری ریالی در این بازار طی یک‌سال ۱۴۰۴ با رشد واقعی منفی ۲۹ درصدی روبه‌رو شد.

جهت‌های یکسان این دو متغیر، رشدهای منفی، تاییدکننده اتفاقاتی است که از سال گذشته تاکنون در بیرون و درون بازار ساخت‌وساز نقش ترمز تولید و همچنین نقش فراری‌دهنده تولیدکننده‌های مسکن از بازار ساخت به بازارهای غیرمولد را داشته است.

در این ۵فصل ریزشی بازار ساخت‌وساز، کشور شاهد ۲ جنگ بود. همان‌طور که در هفته‌های ابتدایی جنگ اول، یعنی جنگ ۱۲ روزه، پیش‌بینی شده «نااطمینانی‌ها و عدم قطعیت‌های جنگ» بیشترین ضربه را به سرمایه‌گذاری‌های از جنس بلندمدت وارد می‌کند، اکنون می‌توان «کوچک‌شدن بازار ساخت‌وساز» به‌عنوان یکی از طولانی‌ترین دوره‌های سرمایه‌گذاری را در همان چارچوب آثار اقتصادی پیامدهای جنگ تحلیل کرد.

در یک‌سال گذشته هم در هفته‌های درگیری نظامی و هم در ماه‌های بعداز «اعلام آتش‌بس»، به‌خاطر نامشخص بودن روند قیمت‌ها در حوزه تولید، آن هم با توجه به خیز تورم تولید ساخت، فعالان اقتصادی تا حد ممکن از «پذیرش تعهدات بلندمدت» پرهیز کردند.

اما در کنار این اثر اولیه جنگ‌های ۱۲ روزه و ۴۰ روزه بر بازار ساخت‌وساز، «رکود خریدهای سرمایه‌ای ملک» نیز به‌عنوان اثر ثانویه آن، شرایط تولید را برای سازنده‌ها محدودتر کرد.

سال گذشته حجم معاملات خرید آپارتمان به‌ویژه آپارتمان نوساز کاهش قابل توجه پیدا کرد. تحت‌تاثیر این رکود، نقدینگی لازم برای ساخت از دسترس سازنده‌ها خارج می‌شود.

بارش مالیات بر بازار ساخت

بازار ساخت مسکن در دوره‌ای که «تورم ساخت» از «تورم ملک» سبقت گرفته و سازنده‌ها بیشتر از آنچه از محل فروش به‌دست می‌آورند، باید برای تولید هزینه کنند، از «بارش مالیات» در حال لطمه خوردن است.

سازنده‌ها طبق قانون مشمول پرداخت «مالیات بر ساخت و فروش» به نرخ ۲۵ درصد عایدی حاصل از این فعالیت مولد هستند.

اما دریافت ۲ مرحله‌ای این مالیات در شرایط تورمی اقتصاد کشور موجب شده، «سازنده‌های مسکن بابت تورم مسکن مالیات بپردازند».

ماجرا از این قرار است که سازنده هنگام فروش واحدمسکونی تازه‌ساز معادل ۱۰ درصد قیمت منطقه‌ای ملک، «مالیات علی‌الحساب» بابت ساخت و فروش پرداخت می‌کند. سپس، ادارات مالیاتی چند سال بعد با صدور فاکتور نهایی، نرخ ۲۵ درصد را براساس «قیمت روز آپارتمان» محاسبه می‌کنند. این در حالی است که طی ۶سال گذشته قیمت مسکن متوسط ۴۷ درصد افزایش پیدا کرده است. بنابراین، سازنده بابت محصولی که سال‌ها قبل با قیمت کمتر از «مبنای مالیات‌ستان» فروخته است، مشمول مالیات می‌شود.

این بارش مخرب مالیاتی در بازار ساخت مسکن موجب شده «سازنده‌ها با تبخیر اصل سرمایه‌شان» روبه‌رو شوند؛ چون بهای مالیاتی که پرداخت می‌کنند بیشتر از عایدی کسب‌شده توسط آنها است.

با این حال، فرشید پورحاجت دبیر تشکل انبوه‌سازان روز گذشته به «دنیای‌اقتصاد» اعلام کرد، براساس توافقی که در کمیته رفع موانع تولید ساختمان با حضور معاون نظارت اقتصادی معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد، قرار است ماده ۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم که همین مالیات بر ساخت و فروش است با هدف «مانع‌زدایی از مسیر تولید و سرمایه‌گذاری ساختمان» اصلاح شود. در این چارچوب پیشنهاد شده است رویه دریافت مالیات علی‌الحساب متوقف شود و همچنین ساخت‌وساز در بافت‌های فرسوده و پروژه‌های مسکن حمایتی نیز مشمول معافیت ۵۰درصدی در نرخ مالیات بر ساخت و فروش شوند. در این توافق به‌دست آمده که قرار است برای تصویب نهایی در شورای عالی مسکن مطرح شود، «ساخت‌وسازهای منطبق بر الگوی مصرف» نیز مشمول تخفیف این مالیات خواهند شد.

تورم تولید؛ ترمز تولید

بررسی‌های «دنیای‌اقتصاد» از علل شکل‌گیری عصر زمستانی در بازار ساخت‌وساز مشخص می‌کند، تورم تولید هم علاوه بر پیامدهای جنگ و مالیات نامتعارف، بازار ساخت مسکن را از حالت سرمایه‌پذیر به سرمایه‌گریز تبدیل کرده است.

سال گذشته هزینه ساخت مسکن ۶۰درصد افزایش پیدا کرد؛ درحالی که قیمت مسکن به‌خاطر نبود شرایط خرید در بازار ملک حدود ۳۰درصد افزایش یافت.

این ناترازی نرخ‌های رشد بین قیمت نهاده‌های تولید و قیمت فروش محصول به افت تولید منجر شده است.

فرشید پورحاجت درباره اینکه کدام یک از فاکتورهای تورم تولید، تعرفه تامین اجتماعی و مالیات، «قوی‌ترین ترمز را به تولید مسکن وارد کرده است»، تورم را معرفی کرد.

قیمت مصالح ساختمانی هم سال گذشته و هم ابتدای امسال، به‌خاطر شرایطی که جنگ بر تولیدات صنعتی حاکم کرد و همچنین به‌دلیل کمبود انرژی مورد نیاز کارخانه‌ها «افزایش شدید» پیدا کرد.

سازنده‌ها چه واکنشی دارند؟

شرایط سخت تولید مسکن در سال‌های ۹۷ به بعد، از سال ۱۴۰۳ به بعد با بروز ریسک جنگ و پیامدهای آن، سخت‌تر شد.

اکنون که بازار ساخت‌وساز توسط عوامل ضدتولید محاصره شده است، این پرسش مطرح می‌شود که «سازنده‌ها برای سازگاری با شرایطی که چشم‌اندازی برای توقف آن وجود ندارد، چه تاکتیک‌هایی را به کار گرفته‌اند؟»

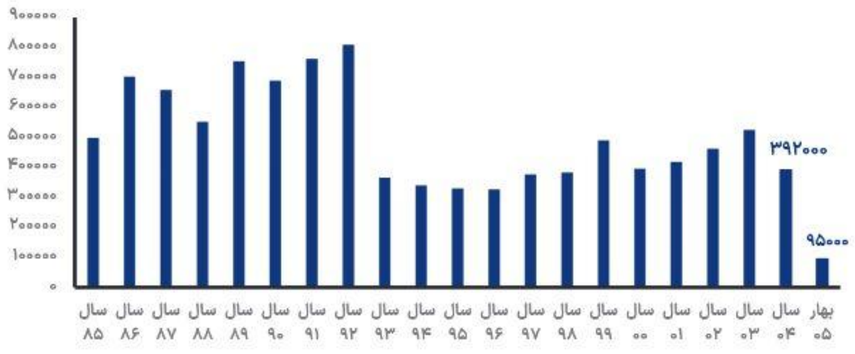
حمید قاضی، توسعه‌گر صنعت ساختمان، در پاسخ به این پرسش «دنیای‌اقتصاد»، ۴ نوع واکنش از سمت فعالان ساختمانی را تشریح کرد.

بخشی از سازنده‌ها در یک‌سال گذشته به کاهش سرمایه‌گذاری جدید در پروژه‌ها برای کنترل ریسک‌های موجود دست زدند. بخشی نیز پروژه‌های در حال ساخت خود را متوقف کرده‌اند و بخشی هم سرعت ساخت را پایین آورده‌اند تا بلکه چشم‌انداز مشخصی از آینده پیش روی آنها قرار بگیرد.

اما در مناطق ضعیف شهرها از جمله تهران نیز برخی سازنده‌ها برای کنترل آثار تورم تولید به «تحویل بدون تکمیل» واحدهای مسکونی رو آورده‌اند.

قاضی تاکید کرده است، مالیات بر تولید مسکن با سرعت نور در حال اعمال است و سال آینده این فاکتور ضدتولید ممکن است بخش‌های وسیعی از بازار سرمایه‌گذاری ساختمانی را از کار بیندازد.

تیراژ ساخت مسکن در کشور- واحد مسکونی

تابلوی کشوری تولید مسکن در یک‌سال منتهی به ابتدای تابستان ۱۴۰۵

۱	*سال ۱۴۰۴ تیراژ ساخت براساس پروانه‌های صادرشده به ۳۹۲ هزار واحد مسکونی رسید؛ **کاهش ۲۵ درصدی نسبت به ۱۴۰۳.
۲	*بهار امسال تیراژ ساخت مسکن رقم ۹۵ هزار واحد شد؛ **کاهش ۱۳ درصدی نسبت به بهار پارسال.
۳	در ۵ فصل منتهی به پایان بهار امسال، رشد نقطه‌ای ساخت‌وساز همواره منفی بوده است.
۴	پیامدهای اقتصادی ۲ جنگ از جمله «ریسک بالای سرمایه‌گذاری بلندمدت در شرایط عدم قطعیت» و افت خرید سرمایه‌ای ملک، تورم تولید، هزینه تامین اجتماعی و مالیات بر ساخت چهار عوامل شکل‌دهنده عصر زمستانی بازار ساخت‌وساز هستند.
۵	سازنده‌ها در این شرایط ۴ روش را برای بقا در بازار انتخاب کردند: ۱. کاهش سرمایه‌گذاری جدید؛ ۲. توقف پروژه‌های در دست ساخت؛ ۳. کاستن از سرعت ساخت؛ ۴. تحویل واحدها بدون تکمیل آنها.

نبض اجاره‌بها در شرق پایتخت

دنیای‌اقتصاد: موجران واحدهای مسکونی میان متراژ با عمر بنای ۱۰ تا ۲۵ سال ساخت، آپارتمان‌های خود را با میانگین ودیعه یک‌میلیارد و ۳۰۰میلیون تومانی و میانگین اجاره ماهانه ۱۸ میلیون تومانی در سکوهای آنلاین در نیمه آبان آگهی کرده‌اند. با تبدیل رقم اجاره ماهانه به ودیعه، میزان کل پول پیش برای یک واحد میان‌متراژ در شرق پایتخت به حدود ۲میلیارد و ۱۰۰میلیون تومان می‌رسد. البته ارقام اعلامی پیشنهادی بوده و طبیعتا با چانه‌زنی امکان انعقاد قرارداد در ارقام کمتر وجود دارد.

«اجاره‌بهای پیشنهادی» آپارتمان‌های میان‌متراژ ۱۰ تا ۲۵ ساله در مناطق ۸ ، ۱۳ و ۱۴

منطقه	محله	سن‌بنا (سال)	متراژ (مترمربع)	ودیعه (میلیون‌تومان)	اجاره‌بها (میلیون‌تومان)
۸	دردشت	۱۵	۷۲	۶۰۰	۳۵
	دردشت	۱۱	۸۰	۸۰۰	۴۴
	هفت حوض	۲۵	۷۶	۱۰۰۰	۲۵
	هفت حوض	۱۵	۹۵	۲۷۰۰	-
	نارمک	۱۵	۱۰۰	۱۰۰۰	۱۶
	نارمک	۱۱	۷۰	۱۰۰۰	۲۴
	نارمک	۲۰	۸۵	۱۵۰۰	۱۸
	مجیدیه	۲۵	۷۰	۱۰۰۰	۴
	مجیدیه	۲۵	۹۶	۱۰۰۰	۲۴
	مدائن	۲۰	۷۵	۱۰۰۰	۱۵
	مدائن	۱۲	۸۰	۱۷۰۰	۱۵
	کرمان	۲۵	۸۰	۹۰۰	۱۰
	سبلان	۲۱	۷۵	۱۳۰۰	-
	سبلان	۲۳	۷۰	۵۰۰	۱۵
	تسلیحات	۱۵	۸۵	۱۸۰۰	-
	وحیدیه	۱۱	۸۸	۱۰۰۰	۲۱

«اجاره‌بهای پیشنهادی» آپارتمان‌های میان‌متراژ ۱۰ تا ۲۵ ساله در مناطق ۸ ، ۱۳ و ۱۴

منطقه	محله	سن‌بنا (سال)	متراژ (مترمربع)	ودیعه (میلیون‌تومان)	اجاره‌بها (میلیون‌تومان)
۱۳	نیروی هوایی	۱۳	۱۰۰	۱۰۰۰	۷۰
	نیروی هوایی	۱۵	۹۷	۲۰۰۰	۳۰
	نیروی هوایی	۱۸	۸۰	۵۰۰	۲۲
	پیروزی	۲۲	۹۰	۱۰۰۰	۱۵
	پیروزی	۲۳	۷۰	۸۰۰	۱۵
	پیروزی	۱۶	۷۵	۷۰۰	۲۱
	امامت	۱۸	۹۵	۵۰۰	۳۰
	امامت	۱۱	۷۴	۸۰۰	۲۶
	اسدی	۲۵	۷۰	۲۰۰	۲۷
	اسدی	۱۵	۹۲	۳۰۰	۲۵
	تهران نو	۲۱	۷۵	۷۰۰	۱۸
	تهران نو	۱۷	۸۰	۱۵۰۰	۹
	تهران نو	۲۰	۹۵	۱۲۰۰	۹
	دهقان	۲۲	۷۰	۵۰۰	۲۷
	دهقان	۲۰	۸۰	۱۵۰۰	-
۱۴	شکوفه	۱۹	۸۰	۱۲۰۰	۹
	شکوفه	۲۰	۷۵	۱۰۰۰	۱۵
	شکوفه	۲۵	۱۰۰	۱۵۰۰	-
	چهارصد دستگاه	۱۲	۹۵	۱۰۰۰	۳۵
	چهارصد دستگاه	۲۵	۱۰۰	۳۰۰	۴۰
	پرستار	۱۵	۹۶	۲۰۰۰	-
	پرستار	۱۲	۹۰	۲۱۰۰	۶
	پرستار	۱۵	۷۳	۱۵۰۰	۱۵
	دولاب	۱۸	۷۶	۹۰۰	-
	دولاب	۱۳	۷۲	۱۳۰۰	۵
	آهنگ	۲۰	۷۰	۱۲۵۰	-
	آهنگ	۱۵	۷۷	۷۰۰	۳۰
	مینا	۱۲	۸۰	۱۰۰۰	۲۱
	مینا	۱۵	۹۰	۱۵۰۰	۱۰

استان‌ها

گندم‌کاران به دنبال جبران تورم

دنیای‌اقتصاد ـ گرگان: نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران و رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی گرگان، با تاکید بر ضرورت بازنگری در سازوکار قیمت‌گذاری گندم، توجه به هزینه‌های واقعی تولید، شرایط تورمی و زمان‌بندی پرداخت مطالبات گندم‌کاران را از الزامات حمایت از تولیدکنندگان و حفظ پایداری تولید در بخش کشاورزی دانست.

سیدهامان هاشمی با اشاره به مطالبات جامعه کشاورزی درباره وضعیت گندم‌کاران اظهار کرد: یکی از موضوعات مهمی که طی ماه‌های اخیر از سوی فعالان بخش کشاورزی مطرح شده، نحوه قیمت‌گذاری و پرداخت بهای گندم است؛ موضوعی که با توجه به شرایط اقتصادی و تورمی کشور، ضرورت بررسی و اصلاح برخی از سازوکارهای موجود را دوچندان می‌کند.

وی افزود: در شرایطی که قیمت گندم از سال قبل تعیین می‌شود و کشاورزان پس از آغاز فصل کشت، در خرداد محصول خود را برداشت می‌کنند، پرداخت مطالبات ممکن است تا آذر به طول بینجامد. این فاصله زمانی، به‌ویژه در شرایط تورمی، می‌تواند بر قدرت خرید و وضعیت اقتصادی کشاورزان تاثیر بگذارد. نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران با تاکید بر ضرورت لحاظ کردن شرایط اقتصادی در فرآیند قیمت‌گذاری تصریح کرد: با توجه به تغییرات اقتصادی و افزایش هزینه‌ها، لازم است در تعیین بهای محصولات کشاورزی، آثار تورمی و شرایطی که تولیدکنندگان در طول دوره کاشت تا تسویه مطالبات با آن مواجه هستند، به‌صورت دقیق مورد توجه قرار گیرد.

هاشمی درباره موضوع بیمه اجباری و کسر مبالغ مربوط به آن از بهای گندم نیز گفت: اصل موضوع بیمه در قالب یک بسته حمایتی می‌تواند اقدام مثبتی باشد؛ اما اثربخشی آن مستلزم قیمت‌گذاری متناسب با شرایط واقعی تولید و رعایت ملاحظات اقتصادی کشاورزان است. همچنین ضروری است آثار ناشی از تاخیر در پرداخت مطالبات در فرآیند تسویه حساب مورد توجه قرار گیرد.

وی ادامه داد: این موضوع از مسیرهای مختلف و با هماهنگی مسوولان استانی و همچنین در سطح اتاق بازرگانی ایران با مسوولان و تصمیم‌گیران مطرح و پیگیری شده است. امیدواریم با بررسی کارشناسی و تعامل بیشتر دستگاه‌های مسوول، زمینه اصلاح سازوکارهای موجود و پاسخ‌گویی مناسب به مطالبات کشاورزان فراهم شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی گرگان با اشاره به اهمیت این موضوع در آینده بخش کشاورزی خاطرنشان کرد: انتظار می‌رود دولت چهاردهم با نگاه ویژه و در سطحی متناسب با اهمیت موضوع، به بررسی چالش‌های موجود در حوزه قیمت‌گذاری و پرداخت مطالبات گندم‌کاران بپردازد؛ چراکه نحوه حمایت از تولیدکنندگان این محصول می‌تواند بر برنامه‌ریزی‌های آینده و انگیزه کشاورزان برای تداوم تولید تاثیرگذار باشد.

هاشمی در پایان با تاکید بر جایگاه راهبردی گندم در اقتصاد و امنیت غذایی کشور گفت: گندم از محصولات استراتژیک و یکی از کالاهای اساسی سفره خانوار ایرانی است و قیمت آن نیز به‌عنوان یکی از شاخص‌های اثرگذار بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در بخش کشاورزی شناخته می‌شود. ازاین‌رو، توجه به واقعیت‌های اقتصادی و شرایط تولید در سیاستگذاری این محصول، می‌تواند نقش مهمی در حمایت از کشاورزان، پایداری تولید و تقویت امنیت غذایی کشور داشته باشد.

حمایت سبز از عشایر لرستان

دنیای‌اقتصاد ـ خرم‌آباد: مدیرکل امور عشایر لرستان گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون سه‌میلیون و ۵۰۰هزار لیتر سوخت فسیلی میان این قشر توزیع شده است. نعمت الله قائدرحمت افزود: امسال ۴۴ هزار سیلندر گاز میان خانوارهای عشایری توزیع شده که هدف از این اقدامات، تامین بخشی از نیازهای انرژی و جلوگیری از قطع درختان و تخریب منابع طبیعی بود.

وی ادامه داد: تامین سوخت و انرژی مورد نیاز خانوارهای عشایری از جمله اقداماتی است که می‌تواند در کاهش فشار بر جنگل‌های بلوط و حفاظت از منابع طبیعی موثر باشد؛ چراکه اگر نیازهای اولیه مردم تامین نشود، احتمال بهره‌برداری ناخواسته و غیراصولی از منابع طبیعی افزایش می‌یابد.

وی تصریح کرد: حمایت از عشایر باید به‌گونه‌ای باشد که این جامعه برای تامین نیازهای ضروری خود ناچار به استفاده از درختان جنگلی نشود و بتواند در کنار تداوم تولید، نقش خود را در حفاظت از طبیعت نیز ایفا کند.

مدیرکل امور عشایر لرستان با اشاره به زندگی متغیر عشایر در دل طبیعت و نقش آنان در حفاظت از جنگل‌های زاگرس گفت: جامعه عشایری علاوه بر سهم مهمی که در تامین امنیت و تولید کشور دارد، یکی از ظرفیت‌های ارزشمند حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست است و حمایت از معیشت و تامین نیازهای اولیه این جامعه، نقش موثری در جلوگیری از تخریب جنگل‌ها و مراتع دارد. قائدرحمت اظهار کرد: زندگی، معیشت و فعالیت اقتصادی عشایر به سلامت مراتع، جنگل‌ها و منابع آبی وابسته است. از این رو، حفاظت از طبیعت با منافع مستقیم این جامعه پیوند دارد.

مرمت و بازسازی ۴۰۰ کیلومتر راه عشایری لرستان

مدیرکل امور عشایر لرستان با اشاره به دشواری دسترسی به برخی مناطق عشایری اظهار کرد: عشایر توقعات گسترده‌ای ندارند و در بسیاری از موارد فراهم شدن مسیرهای دسترسی متناسب با شرایط زندگی آنان، برای تردد خودروهای کمک‌دار و تراکتور کفایت می‌کند.

قائدرحمت با بیان اینکه امسال با استفاده از امکانات و تجهیزات این اداره کل بیش از ۴۰۰ کیلومتر راه عشایری مرمت و بازگشایی شده است، افزود: گاهی برای رسیدن به یک خانوار عشایری در مناطق دورافتاده، ساعت‌ها زمان نیاز است و همین موضوع، ارائه خدمات ضروری را دشوار می‌کند از این رو، ایجاد دسترسی مناسب و اصولی به این مناطق باید با در نظر گرفتن نیازهای واقعی خانوارها و ملاحظات محیط زیستی انجام شود.

وی تاکید کرد: دسترسی مناسب علاوه بر کمک به تامین نیازهای زندگی و تولید عشایر، در مواقع بروز حوادثی مانند آتش‌سوزی جنگل‌ها نیز اهمیت دارد؛ چراکه حضور عشایر در مناطق طبیعی می‌تواند به شناسایی سریع‌تر حوادث و اطلاع‌رسانی به نیروهای مسوول کمک کند. وی خاطرنشان کرد: توسعه مسیرهای عشایری باید به‌صورت اصولی و متناسب با شرایط هر منطقه انجام شود تا ضمن تسهیل خدمات‌رسانی، کمترین آسیب به منابع طبیعی و زیستگاه‌های حیات وحش وارد شود.

مدیرکل امور عشایر لرستان با اشاره به ضرورت همکاری دستگاه‌های اجرایی برای رفع مشکلات این جامعه گفت: عشایر برای تامین نیازهای اولیه خود با مجموعه‌ای از مسائل مرتبط با آب، برق، سوخت، راه دسترسی و خدمات عمومی مواجه هستند که پیگیری و تامین این نیازها به دلیل پراکندگی جغرافیایی، دشوارتر است. قائدرحمت افزود: باید در برنامه‌ریزی‌ها و تخصیص اعتبارات دستگاه‌های اجرایی نیازهای جامعه عشایری نیز به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد و سهم پیش‌بینی‌شده برای این جامعه در اعتبارات مربوط، مطابق قوانین و مقررات اجرایی شود. وی تصریح کرد: حمایت از عشایر تنها به معنای ارائه خدمات رفاهی نیست، بلکه اقدامی برای حفاظت از منابع طبیعی، تقویت تولید و جلوگیری از تخریب ناخواسته جنگل‌ها و مراتع نیز محسوب می‌شود.

به گفته قائدرحمت، بالغ بر ۱۴ هزار خانوار عشایری با جمعیت ۸۵هزار نفر ۵درصد جمعیت لرستان را تشکیل می‌دهد که از این تعداد حدود ۱۱ هزار و ۲۰۰ خانوار کوچ‌رو هستند.